

Nieuwsbrief
November 2014

“Cold november rain” van het legendarische Guns 'N Roses klinkt bij het schrijven van deze nieuwsbrief uit de geluidsboxen. En het nummer is passend voor het tijd van het jaar want de winter komt er aan. Ook symbolisch koud want het kermisseizoen 2014 zit er op. Steeds meer pakwagens en ander kermistransport keerden vanaf half oktober weer terug naar de thuisbasis van de exploitanten. Voor hen is het nog lang geen rust. De verpachtingstijd (en stress) breekt voor hen aan. Daarnaast komt het onderhoud en moet er daarnaast ook nog een gebakkraam draaiend gehouden worden. Want de eerste oliebolenkramen zijn al weer te vinden verspreid over het hele land. Sommige oliebolenkramen zien we alleen in november en december op hun vaste standplaats terwijl we anderen door het jaar heen op kermissen tegengekomen. Het gebeurt ook zelfs dat we een nougatkraam of een lijntrekspel tegen komen waaruit nu geen nougat wordt verkocht of spel wordt gespeeld. Er worden nu lekkere oliebollen verkocht. Beetje bij beetje zal komende maanden ook duidelijk worden welke nieuwe attracties we op de Nederlandse kermissen gaan zien. Laatste weken maakten we al kennis met de vrijevaltoeren ‘The Tower’ in Weert en de ‘Jumbo’ olifantenmolen op de kermis van Nijmegen. Nu tasten we nog in het duister maar als het voorjaar wordt zullen we langzaam weer kunnen genieten en ons weer laten verrassen door het fenomeen kermis. Daar heffen we nu al een oliebol op voor het aankomend kermisseizoen.

Kermis Weert

Weert kermis

De Weerter kermis bracht ook in 2014 weer heel veel lol,
800 jaar stad Weert en de kermis met wederom de Polyp van Hans van Tol.
Stap je uit op het perron uit de snelle intercitytrein,
kom je meteen buiten al bij clown Howie van de Octopussy met veel gein.

Zes dagen feest en de kermis loopt door de stad als een lint,
En vooral geniet, net zoals je dat al deed in de draaimolen, als kind.
De organisatie zorgde dit jaar wederom voor een kermis met veel power.
De Booster, Predator en zelfs een regelrechte première, die van de Tower

De kermis van Weert je kunt er vele uren over lopen,
en natuurlijk vergeet je dan niet om lekkere churros te kopen.
Je geniet van de jeugd, stoere jongen en zijn stoere trien,
Alleen zien ze wat wit als ze komen uit de mooie Soundmachine.

Je laat je toekomst voorspellen, wint een pluche beer en je denkt "ik bof"
Je dwaalt door het loopspookhuis of door het Fun Circus glazen doolhof.
Vis, suikerspinnen, nougat en een biertje, je laat het je goed bevallen.
Kijkend naar de bootjesmolen, babyflug en die geinige walking waterballen.

Je loopt door de hindernissen van het Boobytrap Hotel zoals zovelen,
en dan probeer je ook nog als een gek te winnen bij die racende kamelen.
Je eet patat, reibekuchen en oliebolletjes, ook al krijg je daarvan een grote derrière,
Je geniet niet minder als je plaatsneemt in die hoge Montgolfiere.

Weerter kermis, het blijft een van de mooiste van het jaar,
Ook al zit je kauwgom na een wilde rit in de Inversion XXL in je haar.
Eendjes vangen, prijzen grijpen of gooien met pingpong ballen,
Op naar de Weerter kermis van 2015, die zal mij ook best goed gaan bevallen.

Godrie Spijkers

Nieuw : Jumbo - Ordelman

Winter

MAASTRICHT

Maastricht kent ook dit jaar weer een kerstmarkt en ijsbaan op het Vrijthof. Het magische Maastricht is een van de populairste winterevenementen in ons land. Naast de kerstmarkt staan er attracties als een reuzenrad, draaimolen en een glijbaan. Het evenement vindt plaats van 29 november tot en met 30 december 2014. Een mooi evenement in het historische Maastricht.

ZAAANSTAD

Nieuw dit jaar is de aankondiging van Winterland Zaanstad. Deze vindt plaats van 15 november 2014 tot en met 25 januari 2015 op de Hemkade in Zaanadam. Op moment van schrijven is nog niet duidelijk hoe dit winterevenement er uit gaat zien. Volgens de aankondiging zal een ijsbaan, eten, drinken en entertainment onderdeel uitmaken van dit nieuwe winterevenement.

OSS

Terug van weggeweest is Winterland Oss. Op 16 december start een nieuwe editie die drie weken zal duren. Op de Heuvel in hartje centrum van Oss vindt het evenement plaats met een ijsbaan, horecapaviljoenen vermaak voor jong en oud. Laat de winter maar komen.

SCHIEDAM

Voor het derde achtereenvolgende jaar vindt in Schiedam het evenement 'Winterland Schiedam' plaats. Dit jaar duurt dit winterevenement maar liefst van 7 november 2014 tot en met 18 januari.

Tilburgse kermis van toen :

De voorbereidingen

Zo'n 14 dagen voor de kermis begon was het thuis al een hele drukte. Onze viszaak was toen nog gevestigd op de zogenaamde "Kleine Heuvel" naast Henri Rutten, de banketbakker. Die zit dar nu nog. Met assistentie van enkele ooms werden grote partijen paling ingemaakt. Voor fl 1,-- had je een flinke pot'voor 55 cent een halve.

Een gedeelte van de paling rookten we zelf. De rest kwam één dag vantevoren per spoor. Ook andere gerookte en gestoomde vissoorten, waaronder zogenaamde pietermannen (gestoomde wijting), scharren gezouten en gedroogd, was toen een geliefd artikel. Op de pleinen werd door middel van verfstreepjes en hoeken aangegeven waar de attracties en kramen moesten staan. Er kwam een kabelhuisje van het GEB, en dan konden de exploitanten vooruit. Allereerst had je dan de aankomst van de kermistreinen. De overweg aan de Heuvel was geregeld afgesloten vanwege het vele rangeren. Schuin tegenover de Magazijnstraat, achter de kolenpakhuizen van Zwaans was de loswal. Daar werden circussen en ook kermiswagens op de loswal gereden. De grote attracties met veel wagens hadden allemaal één of meerdere tractoren. Meestal omgebouwde legerauto's uit Wereldoorlog I. Ze hadden soms nog mooie koperen radiateurs. Er waren Franse tractoren zoals Delahaye en De Dion Bouton of Renault en duitse zoals Horch en Adler. Meestal met grote gietijzeren wielen met rubber bekleed: geen luchtbanden dus. Er waren nog exemplaren met kettingaandrijving. Jan Kunkels had een fraaie Beligische Minerva met een imposante kop van een Griekse oorlogsheld op de radiatuer. De kermiswagens hadden allemaal nog houten wielen met ijzeren bandjes, of gietijzeren met een hard rubberen bandje. Macadamwegen waren er niet, zodat het enkele dagen een flink gedender gaf in de stad. Het woord geluidsoverlast was nog niet uitgevonden. Kleinere zaken werden door de "grote jongens" geholpen met het vervoer, of door paarden van Van Casteren naar het kermisterrein gereden. Dat die oude tractoren 1:1 liepen was iet zo weg. De benzine kostte tien cent per liter.

De slaggers zorgen voor grote partijen leverworsst (vooral in het zuur), zult, varkenspootjes in zure gelei en allerlei kleine worstsoorten. Een gedeelte" werd met "rabat" (=korting) doorverkocht aan de café's. Er waren nog geen eethuisjes of cafetaria's. Er was een ander gebruikspatoot, en er was geen geld voor frites en dergelijke. Slaatjes en belegde broodjes bij slager, bakker of viszaak zag je niet.

Als dan het materiaal was aangevoerd begon de opbouw. En juist zoals nu nog, was er aan belangstelling geen gebrek. In die jaren, zo tot 1950, waren er nog veel grote attracties op reis. Die waren zeer arbeidsintensief met opbouwen en afbreken. Toen arbeid duurder werd, betekende dat het doodvonnis voor deze bedrijven. Het was een geweldige belevenis de stoomcarroussel met lunapark op te zien bouwen op het Piusplein. Eerst kwam de stoommachine op een verhoging, met daarop een verlengstuk tot boven de tent. Daaronder de monumentale molen met paarden, koetsen, varkens, clowns en nog zo, wat. Het grote orgel, een Franse Gavioli

Tilburgse kermis van toen :

De voorbereidingen

(jammer genoeg later naar Engeland verkocht). Het voorfront van de tent was indrukwekkend met al die engeltjes en voorstellingen uit de Griekse mythologie of de Romeinse geschiedenis. Boven de ingang een Romeins zegekar met ruiter in vol ornaat en 4 paarden in volle galop. De grote attracties werden verlicht door enorme koolspitsbooglampen die iedere dag werden bijgeseld. Wie geluk had mocht helpen opbouwen. Dat leverde dan wat vrijkaartjes op.

De woonwagens werden opgesteld in de Tuinstraat, Hoogensestraat en Besterdstraat. Stond alles overeind dan werd er gepoetst. Een zweil ervoor of er omheen, alles klaar voor de start. De kermis begon op donderdag. De maandag daarop was de laatste dag. Dat was tevens de kermisjaarmarkt. De dinsdag werd de eerste schooldag na de vakantie. Veel fabrikanten, en enkele die het konden betalen gingen in die tijd voor één of twee weken naar de Belgische kust. Het gros van de Tilburgers vierde 5 dagen kermis; **het** jaarlijkse feest. De fabrieken gingen dicht en de dubbeltjespotten open. Vakantiereizen waren onbekend. De neringdoende middenstad pikte graag een graantje mee van de dubbeltjespotten en de lust tot feestvieren. Alléz! 't Is kermis en na ons de zonzvloed !

(Wordt vervolgd)

Sint Michielsgestel – Michaëldag

Van 27 tot en met 30 september vond in Sint-Michielsgestel weer de jaarlijkse kermis plaats. Stichting de Gesselse Pomp liet ook dit jaar weer in een spiegeltent de 'Gesselse Kermisfeesten' plaatsvinden. Terwijl buiten de rups en de autoscooter hun rondjes maakten was in de spiegeltent weer een bont kermisprogramma te vinden. Elke dag zijn er wel ludieke activiteiten zoals optredens van een hypnotiseur en artiesten. Op kermismaandag vond er traditioneel de kermismatinee plaats waarin Noot de Kort, voorzitter van stichting de Gesselse Stomp, allerlei gasten ontving om over de kermis te vertellen. Dit jaar was er voorafgaand aan de kermismatinee een kermismis. Hoofdaalmoezenier Bernard van Welzenes ging de dienst voor. Dit jaar vond ook het koningsschieten plaats in Sint Michielsgestel en daarom was er tijdens de dienst aandacht voor het gilde. Tijdens de matinee werden er de nodige gasten geïnterviewd. Thieu en Rini van het gilde vertelden over het koningsschieten, Wil Vennix van entertainmentmuseum Dansant en Soet & Vermaeck vertelde over zijn museum. Vervolgens kwamen achtereenvolgens Wim Claesen van Circo Circolo, attractiebouwer Han Vermolen en Piet Winkelmolen en Karin Berkouwer op het podium. Laatste twee vertelden over de miniatuurkermis van de overleden modelbouwer de Gruyl. Noot de Kort had nog meer gasten uit zijn hoed getoverd want ook Silvo Steenkamer van de rijdende school, kermisfanaat Godrie Spijkers, kermishistoricus Hennie van Oers en de oud-medewerker van een autoscooter Peter van den Langenberg werden geïnterviewd. Kortom een programma vol infotainment. De matinee werd afgesloten met een gedicht van Ge van Berkel. Je kon een speld horen vallen in de spiegeltent tijdens zijn performance. Traditioneel wordt er een attractie 's-morgens speciaal opengemaakt voor bezoekers van de kermismatinee. Dit jaar zorgde de familie van Tuyl van de autoscooter er voor dat de bezoekers van de kermismatinee een aantal rondjes gratis mochten botsen. Na de matinee volgde meteen een ludieke kermiskoers. In een race op hobbelfietsen werd er over het kermisterrein gereden. Deelnemers reden vanaf de spiegeltent naar de dorpspomp. Uit de dorpspomp kwam bier. De deelnemers moesten dit gele vocht via een beker op hun hoofd al trappend naar de eindstreep brengen. Tot grote hilariteit van de toeschouwers haalde niet al het bier de eindstreep. Na de kermiskoers vond er het koningsschieten plaats. Kortom een geslaagd evenement dat de kermis van Sint-Michielsgestel al jaren op de kaart zet. Godrie Spijkers

Uit de oude doos

Gelezen in het Euro-Kermismagazine van januari 1993 :

“Frank Vale uit Bergen op Zoom brengt in 1993 naast zijn unieke Hopser ‘Swing Time’ een Break Dance van het type Star Dancer. Het is een gecenterde middenzaak van 17,5 meter doorsnee. Bouwer ervan is Nauta Bussink. De zaak wordt van een nieuw type gondel voorzien. Mensen die de gondel gezien hebben spreken er zich lovend over uit. Het wordt de tweede nieuwe Star Dancer in seizoen 1993 in nederland.”

“De snelheidsmolen Flying Bob is verkocht aan H.van Hout”.

“De nieuwste in Nederland gebouwde geestenbaan heet “Thriller” en wordt gebracht door Ferdi Gigengack uit Hengelo (Ov.). Niet een, niet twee, maar drie etages telt dit spookhuis. De afmetingen er van morgen gerust imposant genoemd worden: frontbreedte 18,5 meter, diepte slechts 8 meter en hoogte van 10 meter. Ook dit spookhuis is voorzien van een 5 meter hoge sprekende beweegbare figuur”.

Waar blijft de tijd ? 21 jaar later reizen alle drie de attracties nog in ons land rond zoals de foto's laten zien.

European Attractions Show 2014

Van dinsdag 23 tot en met donderdag 25 september werd in de Amsterdam Rai de Euro Attractions Show gehouden, georganiseerd door de IAAPA. De tweede keer dat deze beurs in ons land gehouden werd. Deze keer groter van opzet, zelfs de grootste oppervlakte ooit voor deze beurs. Meer als 425 bedrijven van 33 landen presenteerden hun producten en diensten. De beurs richt zich op kermisbedrijven, pretparken, museums, tropische zwemparadijzen en andere recreatiebedrijven en organisaties. Al lopend op de beurs doe je de nodige indrukken op. Nieuwe games, attracties, botsauto's, animatiepoppen en opvallend de nodige simulators kom je tegen. Huss, KMG, Mondial, Moser Rides waren maar enkele van de vele toeleveranciers die aanwezig waren. Wie op de stands rondliep of in de folders duikt komt attracties tegen die we in Nederland nog niet kennen op de kermis of in parken en soms zelfs al vele jaren leverbaar. Een Gerstlauer Sky Roller bijvoorbeeld, een soort Around the World maar dan met eenpersoons vliegtuigjes die ook over de kop kunnen. Huss levert de Airboat. Een opvolger van de Troika en bij Emiliana is er de 'Mini Disco Fly'. Een kleinere versie van de Hullygully met hanggondels. Heinz uit het Duitse Eschenburg toonde de 'Hot games'; een Around the world maar dan voor kinderen. Het Duitse Interactive Lasergames biedt 'Maze Mission'. Je moet bij deze attractie in een donkere ruimte lopen zonder een laserstraal te raken. Ook viel uw reporter een spel op waarbij in een bepaalde tijd zoveel mogelijk sneeuw moet worden gevangen. Of wat dacht u van een pusherkast waarbij je de munten niet boven in het apparaat moet doen maar onder waarna ze a la Flippa Winna omhoog het spel inschieten? Het is afwachten wat we er in Nederland allemaal van terug gaan zien in de toekomst op de kermis, bij parken en andere amusementsgelegenheden. Ik ben benieuwd wat volgende edities van de EAS allemaal gaan brengen en of we in de toekomst opnieuw een beurs in Amsterdam zullen krijgen. De tijd zal het leren maar wel is duidelijk dat de toeleveranciers nog volop nieuwe ontwikkelingen in de markt zetten. Godrie Spijkers

Sint-Michielsgestel kermis 2014

Goud van Oud : Cakewalk - Reemer

De Nieuwsbrief van Stichting Kermis-Cultuur gaat over de kermis van heden en verleden en de activiteiten van Stichting Kermis-Cultuur. Heeft u een nieuws voor de nieuwsbrief dan kunt u altijd contact met ons opnemen via e-mailadres webmaster@kermisvantoen.eu Deze nieuwsbrief is copyrighted.

Content in deze nieuwsbrief is met dank aan Hennie van Oers, Archief Stichting Kermis-Cultuur en Archief Godrie Spijkers

Eindredacteur : Drs. Godrie Spijkers

© Stichting Kermis-Cultuur Nederland 2014

www.kermiscultuur.nl